

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)

15 aprilie 2021 *

„Trimitere preliminară – Agricultură – Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) – Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 – Regulamentul (UE) nr. 65/2011 – Articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf – Regulamentul (CE) nr. 73/2009 – Articolele 4 și 6 – Regulamentul (CE) nr. 1122/2009 – Sprijin pentru dezvoltare rurală – Plăți pentru agromediu – Ajutor pentru menținerea biodiversității pășunilor – Nerespectare a condițiilor de acordare a acestor plăți – Cosire prematură – Reducere și excludere a plăților respective – Standarde obligatorii – Cerințe legale în materie de gestionare – Cerințe minime pentru bune condiții agricole și de mediu – Angajamente care depășesc standardele obligatorii, cerințele minime și celelalte cerințe obligatorii corespunzătoare stabilite în legislația națională”

În cauza C-736/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Augstākā tiesa (Senāts) (Curtea Supremă, Letonia), prin decizia din 30 septembrie 2019, primită de Curte la 7 octombrie 2019, în procedura

ZS „Plaukti”

cu participarea:

Lauku atbalsta dienests,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din domnul L. Bay Larsen (raportor), președinte de cameră, doamna C. Toader și domnul M. Safjan, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul leton, inițial de L. Juškeviča, V. Soņeca și K. Pommere, ulterior de K. Pommere, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Kaduczak și A. Sauka, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale,

* Limba de procedură: letona.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 16 alineatul (5) al treilea paragraf și a articolului 18 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 65/2011 al Comisiei din 27 ianuarie 2011 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a ecocondiționalității în cazul măsurilor de sprijin pentru dezvoltare rurală (JO 2011, L 25, p. 8, rectificare în JO 2011, L 201, p. 20), a articolului 39 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) (JO 2005, L 277, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 66, p. 101), precum și a articolelor 4 și 6 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 (JO 2009, L 30, p. 16).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între ZS „Plaukti” (denumită în continuare „Plaukti”), o exploatație agricolă cu sediul în Letonia, pe de o parte, și Lauku atbalsta dienests (Serviciul de sprijin pentru mediul rural, Letonia), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acestuia din urmă de a plăti un ajutor pentru menținerea biodiversității pășunilor (denumit în continuare „ajutorul pentru menținerea biodiversității pășunilor”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1698/2005

- 3 Considerentul (35) al Regulamentului nr. 1698/2005 enunța:

„Plățile pentru agromediu ar trebui să continue să joace un rol primordial pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și pentru a satisface cererea crescândă a societății în ceea ce privește serviciile ecologice. Acestea ar trebui, de asemenea, să continue să încurajeze agricultorii și alți gestionari de terenuri să exercite o reală funcție în serviciul întregii societăți, prin introducerea sau menținerea unor metode de producție agricolă compatibile cu protecția și ameliorarea mediului, a peisajelor și a caracteristicilor acestora, a resurselor naturale, a solurilor și a diversității genetice. [...]”

- 4 Articolul 36 din acest regulament face parte din titlul IV capitolul I secțiunea 2 axa 2 din acesta, secțiune care este intitulată „Ameliorarea mediului și a spațiului rural”. Acest articol prevedea:

„Ajutorul prevăzut în prezenta secțiune se referă la:

- (a) măsurile axate pe utilizarea durabilă a terenurilor agricole, grație:

[...]

- (iv) plăților pentru agromediu;

[...]”

5 Articolul 39 alineatele (1)-(3) din regulamentul menționat prevedea:

„(1) Statele membre acordă ajutorul prevăzut la articolul 36 litera (a) punctul (iv) pe întreg teritoriul lor, în funcție de nevoile specifice.

(2) Plățile pentru agromediu se acordă agricultorilor care își asumă voluntar angajamente în favoarea agromediului. [...]

(3) Plățile pentru agromediu privesc numai angajamentele care depășesc standardele obligatorii stabilite în conformitate cu articolele 4 și 5 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 [al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2019/93, (CE) nr. 1452/2001, (CE) nr. 1453/2001, (CE) nr. 1454/2001, (CE) nr. 1868/94, (CE) nr. 1251/1999, (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1673/2000, (CEE) nr. 2358/71 și (CE) nr. 2529/2001] (JO 2003, L 270, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 177) și cu anexele III și IV la regulamentul menționat, precum și cerințele minime pentru îngrășăminte și produse fitosanitare și celelalte cerințe obligatorii corespunzătoare stabilite în legislația națională și indicate în program.

Aceste angajamente sunt asumate, în general, pentru o perioadă de la cinci la șapte ani. După caz și atunci când circumstanțele justifică acest lucru, se poate stabili o perioadă mai îndelungată, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 90 alineatul (2), pentru anumite tipuri de angajamente specifice.”

Regulamentul nr. 65/2011

6 Articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul nr. 65/2011 enunța:

„În sensul prezentului titlu, se aplică următoarele definiții:

(a) «măsură pe suprafață» înseamnă măsură sau submăsură pentru care ajutorul se bazează pe dimensiunea suprafeței declarate;

[...]

(c) «suprafață determinată» înseamnă suprafața terenurilor sau a parcelelor pentru care se solicită ajutorul, identificată în conformitate cu articolul 11 și articolul 15 alineatele (3), (4) și (5) din prezentul regulament.

[...]”

7 Articolul 16 din acest regulament, intitulat „Reduceri și excluderi care vizează mărimea suprafeței”, prevedea la alineatul (2), la alineatul (3) primul și al doilea paragraf și la alineatul (5) primul, al doilea și al treilea paragraf:

„(2) În sensul prezentului articol, se consideră că suprafețele declarate de un beneficiar, pentru care acesta primește același quantum de ajutor în cadrul unei anumite măsuri pe suprafață, constituie o grupă de culturi. [...]

(3) Dacă se constată că suprafața determinată pentru o grupă de culturi este mai mare decât suprafața declarată în cererea de plată, se utilizează suprafața declarată pentru calcularea ajutorului.

Dacă suprafața declarată în cererea de ajutor este mai mare decât suprafața determinată pentru grupa de culturi respectivă, ajutorul se calculează pe baza suprafeței determinate pentru grupa de culturi în cauză. [...]

[...]

(5) În cazul menționat la alineatul (3) al doilea paragraf, valoarea ajutorului se calculează pe baza suprafeței determinate, din care se scade dublul diferenței constatate, în cazul în care aceasta depășește 3 % sau două hectare, dar fără a depăși 20 % din suprafața determinată.

În cazul în care diferența este mai mare de 20 % din suprafața determinată, nu se acordă niciun ajutor pentru grupa de culturi în cauză.

În cazul în care diferența depășește 50 %, beneficiarul este exclus, de asemenea, de la primirea ajutorului până la diferența dintre suprafața declarată în cererea de plată și suprafața determinată.”

- 8 Articolul 18 alineatul (1) litera (a) din regulamentul menționat prevedea:

„(1) Ajutorul solicitat se reduce sau se refuză în cazul nerespectării următoarelor obligații și criterii:

- (a) pentru măsurile prevăzute la articolul 36 litera (a) punctele (iv) și (v) și la litera (b) punctul (v) din Regulamentul [nr. 1698/2005], standardele obligatorii relevante, precum și cerințele minime privind utilizarea îngrășămintelor și a produselor fitosanitare, alte cerințe obligatorii relevante menționate la articolul 39 alineatul (3), articolul 40 alineatul (2) și articolul 47 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 1698/2005] și angajamentele care depășesc respectivele standarde și cerințe;”.

- 9 Articolul 22 din același regulament prevedea:

„În cazul în care sunt aplicabile mai multe reduceri, acestea se aplică în ordinea următoare:

- se aplică întâi reducerile în conformitate cu articolul 16 alineatele (5) și (6) și articolul 17 alineatele (4) și (5) din prezentul regulament;
- apoi reducerile în conformitate cu articolul 18 din prezentul regulament;

[...]”

Regulamentul nr. 73/2009

- 10 Articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 73/2009 prevedea:

„Orice agricultor care primește plăți directe trebuie să respecte cerințele legale în materie de gestionare prevăzute în anexa II și bunele condiții agricole și de mediu menționate la articolul 6.

Obligațiile menționate la primul alineat se aplică numai în măsura în care sunt vizate activitatea agricolă a agricultorului sau suprafața agricolă a exploatației.”

- 11 Articolul 6 alineatul (1) din acest regulament prevedea:

„Statele membre se asigură că toate terenurile agricole, în special cele care nu mai sunt exploatate în scopul producției, sunt menținute în bune condiții agricole și de mediu. Statele membre definesc, la nivel național sau regional, cerințele minime pentru bunele condiții agricole și de mediu, în baza cadrului stabilit în anexa III, ținând seama de caracteristicile zonelor în cauză, în special de condițiile

pedologice și climatice, de tipurile de exploatații existente, de gradul de utilizare a terenurilor în cauză, de rotația culturilor, de practicile agricole și de structura exploatațiilor. Statele membre nu definesc cerințe minime care să nu fie prevăzute în cadrul respectiv.”

- 12 Anexele II și III la regulamentul menționat precizau cerințele legale, precum și bunele condiții agricole și de mediu prevăzute la articolul 5 și, respectiv, la articolul 6 din același regulament.

Regulamentul (CE) nr. 1122/2009

- 13 Articolul 71 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1122/2009 al Comisiei din 30 noiembrie 2009 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 73/2009 al Consiliului în ceea ce privește ecocondiționalitatea, modularea și sistemul integrat de administrare și control în cadrul schemelor de ajutor direct pentru agricultori prevăzute de regulamentul respectiv, precum și de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește ecocondiționalitatea în cadrul schemei de ajutoare prevăzute pentru sectorul vitivinicol (JO 2009, L 316, p. 65), prevedea:

„Fără a aduce atingere articolului 77, dacă un caz de neconformitate constatat se datorează neglijenței agricultorului, trebuie aplicată o reducere. Ca regulă generală, reducerea reprezintă 3 % din suma totală menționată la articolul 70 alineatul (8).

Cu toate acestea, pe baza rezultatelor evaluării furnizate de autoritatea de control competentă în partea de evaluare a raportului de control în conformitate cu articolul 54 alineatul (1) litera (c), agenția de plăți poate decide să reducă procentajul la 1 % sau să îl majoreze la 5 % din cuantumul total sau, în cazurile menționate la articolul 54 alineatul (1) litera (c) al doilea paragraf, să nu impună nicio reducere.”

Dreptul leton

Decretul nr. 295

- 14 Ministru kabineta Noteikumi Nr. 295 par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai (Decretul nr. 295 al Consiliului de Miniștri privind acordarea, gestionarea și controlul ajutoarelor de stat și ale Uniunii Europene pentru dezvoltare rurală, destinate ameliorării mediului și a spațiului rural) din 23 martie 2010 (*Latvijas Vēstnesis*, 2010, nr. 50), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumit în continuare „Decretul nr. 295”), care era în vigoare până la 28 martie 2015, prevedea la articolul 1:

„Prezentul decret stabilește modalitățile acordării, gestionării și controlului ajutoarelor de stat și ale Uniunii Europene pentru dezvoltare rurală, în special în sprijinul măsurilor de ameliorare a mediului și a spațiului rural care sunt puse în aplicare în conformitate cu Regulamentul nr. 1698/2005.”

- 15 Articolul 38 din Decretul nr. 295 prevedea:

„Un candidat poate primi ajutoarele pentru terenuri agricole destinate unei recolte eligibile menționate în anexa 2 la prezentul decret și desemnate ca pășune de mare valoare naturală, cu condiția să îndeplinească următoarele condiții:

[...]

38.3. să pășuneze și să cosească anual pășunile de mare valoare naturală, crescând un anumit număr de animale, acest număr reprezentând, după conversia în unități vită mare, o densitate a șeptelului între 0,4 și 0,9 unități pe hectar, sau să le cosească cel puțin o dată în perioada cuprinsă între 1 august și 15 septembrie. Să recolteze și să îndepărteze iarba cosită de pe câmp sau să o mărunțească.”

- 16 Secțiunea 4.3 („Menținerea biodiversității pășunilor) punctul 3 din anexa 9 la acest decret prevedea:

„În cazul în care solicitantul ajutoarelor nu a cosit suprafața care face obiectul cererii între 1 august și 15 septembrie, după prima încălcare, nu se va efectua nicio plată aferentă suprafeței în cauză pentru anul în curs. În cazul repetării încălcării, se suspendă toate angajamentele, iar solicitantul respectiv trebuie să restituie Serviciului de sprijin pentru mediul rural toată valoarea ajutorului încasat până la momentul respectiv pentru suprafața în discuție.”

Decretul nr. 139

- 17 Ministru kabineta Noteikumi Nr. 139 Kārtība, kādā tiek piešalīti irts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros (Decretul nr. 139 al Consiliului de Miniștri privind procedura de acordare a ajutoarelor de stat și ale Uniunii Europene pentru agricultură în cadrul sistemelor de ajutor direct) din 12 martie 2013 (Latvijas Vēstnesis, 2013, nr. 65), în versiunea aplicabilă litigiului principal (denumit în continuare „Decretul nr. 139”), prevedea la articolul 1:

„Prezentul decret stabilește modalitățile de acordare a ajutoarelor de stat și ale Uniunii Europene pentru agricultură în cadrul sistemelor de ajutor direct în conformitate cu Regulamentul nr. 73/2009.”

- 18 Articolul 18 din Decretul nr. 139 prevedea:

„În cazul în care un agricultor solicită în același timp, pentru o suprafață determinată, plata ajutorului prevăzut la punctul 2.1 din prezentul decret (plata unică pe suprafață) și a unuia dintre ajutoarele prevăzute în cadrul măsurii «Plăți pentru agromediu» în conformitate cu reglementarea privind acordarea, gestionarea și controlul ajutoarelor de stat și ale Uniunii Europene pentru dezvoltare rurală, destinate ameliorării mediului și a spațiului rural:

[...]

18.2. fără a aduce atingere condițiilor prevăzute la punctul 15.4 din prezentul decret, în cazul în care agricultorul solicită un ajutor în temeiul submăsurii «Menținerea biodiversității pășunilor» sau al submăsurii «Instituirea de fâșii-tampon»:

18.2.1. cel puțin o dată pe an, pășunile și fânețele permanente, precum și terenurile arabile trebuie să fie cosite și iarba trebuie să fie recoltată sau mărunțită (în perioada cuprinsă între 1 august și 15 septembrie a anului în curs) sau aceste pășuni și fânețe trebuie să fie pășunate și cosite.”

- 19 Articolul 19 din acest decret prevedea:

„În cazul în care agricultorul nu respectă oricare dintre bunele condiții agricole și de mediu menționate la articolele 15 și 18 din prezentul decret, se reduce valoarea ajutorului menționat la articolul 2 din prezentul decret (cu excepția punctului 2.6 din acesta) în conformitate cu articolele 70-72 din Regulamentul nr. 1122/2009.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 20 La 13 mai 2014, Plaukti a depus la Serviciul de sprijin pentru mediul rural, pentru anul 2014, o cerere de plată unică pe suprafață, precum și o cerere de plată pentru agromediu cu titlu de ajutor pentru menținerea biodiversității pășunilor cu privire la două câmpuri cu o suprafață totală de 18,26 ha.
- 21 În urma unui control parțial la fața locului efectuat de Serviciul de sprijin pentru mediul rural la 31 iulie 2014, acesta din urmă a constatat că câmpurile în cauză fuseseră cosite înainte de 1 august 2014, cu încălcarea condițiilor aplicabile acordării ajutorului pentru menținerea biodiversității pășunilor.
- 22 În consecință, prin decizia din 27 iunie 2015, Serviciul de sprijin pentru mediul rural a refuzat Plaukti beneficiul acestui ajutor pentru întregul an 2014 în ceea ce privește cele 18,26 ha în cauză. Acest serviciu a exclus Plaukti de la beneficiul ajutorului menționat, în cuantum de 2 245,98 euro, și a dispus ca suma respectivă să fie imputată asupra oricărei plăți care ar fi încasată în cursul următorilor trei ani calendaristici. Pe de altă parte, a fost aplicată o reducere de 1 % a aceluiași ajutor pentru încălcarea bunelor condiții agricole și de mediu.
- 23 Plaukti a contestat această decizie la administrativă rajona tiesa (Tribunalul Administrativ Districtual, Letonia) și ulterior la Administrativă apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională, Letonia).
- 24 În urma respingerii acțiunii sale atât în primă instanță, cât și în apel, Plaukti a declarat recurs la Augstākā tiesa (Senāts) (Curtea Supremă, Letonia).
- 25 Instanța de trimitere consideră că, din moment ce este cert că câmpurile în cauză au fost cosite înainte de 1 august, trebuie să se aplice, conform articolului 18 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 65/2011, dispoziția națională potrivit căreia, pentru anul în curs, nu se plătește niciun ajutor pentru menținerea biodiversității pășunilor pentru suprafețele corespunzătoare.
- 26 Această instanță ridică totuși problema proporționalității celorlalte sancțiuni aplicate de Serviciul de sprijin pentru mediul rural, în special, pe de o parte, excluderea reclamantei din litigiul principal de la primirea ajutorului pentru menținerea biodiversității pășunilor până la diferența dintre suprafața declarată în cererea de plată și suprafața determinată, cu alte cuvinte, o obligație de reparare pentru trei ani calendaristici, în conformitate cu articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 65/2011, și, pe de altă parte, reducerea cu 1 % a tuturor plăților ajutoarelor efectuate către această reclamantă, în conformitate cu articolul 71 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1122/2009 pentru nerespectarea bunelor condiții agricole și de mediu, în măsura în care nu s-a constatat nicio modificare a grupei de culturi. În special, instanța menționată ridică problema dacă articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 65/2011 este aplicabil în măsura în care, în speță, deși Plaukti nu îndeplinea condițiile de acordare a ajutorului pentru menținerea biodiversității pășunilor, nu a fost constatată nicio modificare a grupei de culturi.
- 27 De asemenea, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, în cazul în care se constată că suprafața grupei de culturi declarată în cererea de plată nu corespunde suprafeței determinate, și anume suprafeței cultivate, constatată cu ocazia controlului efectuat la fața locului, trebuie aplicată simultan sancțiunea prevăzută la articolul 18 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 65/2011 și cea prevăzută la articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din acest regulament. În această privință, instanța menționată consideră că aplicarea a două sancțiuni pentru o singură încălcare poate fi contrară principiului proporționalității.

- 28 Instanța de trimitere are de asemenea îndoieli cu privire la aspectul dacă cerința prevăzută la punctul 18.2.1 din Decretul nr. 139 este conformă cu cerințele impuse în dispozițiile articolelor 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009 în materie de bune condiții agricole și de mediu coroborate cu cele ale articolului 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005, care se referă la angajamentele agroecologice.
- 29 În aceste condiții, Augstākā tiesa (Senāts) (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din [Regulamentul nr. 65/2011] se aplică unei situații în care reclamantul nu a respectat cerințele privind cosirea suprafeței pentru care s-a solicitat ajutorul pentru menținerea biodiversității pășunilor [cerință care depășește standardele obligatorii prevăzute la articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005], fără să existe nicio modificare a grupei de culturi?
- 2) Se pot aplica în mod simultan pentru o singură încălcare sancțiunea prevăzută la articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din [Regulamentul nr. 65/2011] și sancțiunea prevăzută la articolul 18 alineatul (1) litera (a) din [acest regulament]?
- 3) Articolele 4 și 6 din [Regulamentul nr. 73/2009] coroborate cu articolul 39 alineatul (3) din [Regulamentul nr. 1698/2005] se opun unei reglementări naționale care prevede că una și aceeași cerință poate în același timp să constituie o cerință minimă (standard) și o cerință care depășește cerințele minime obligatorii (condiție de efectuare a unei plăți pentru agromediu)?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 30 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 65/2011 trebuie interpretat în sensul că este aplicabil în cazul în care solicitantul unui ajutor nu a respectat angajamentele agroecologice referitoare la condițiile de cosire, fără să se fi constatat nicio modificare a grupei de culturi în cauză.
- 31 În această privință, trebuie arătat că, în conformitate cu articolul 36 litera (a) punctul (iv) din Regulamentul nr. 1698/2005, ajutorul prevăzut în titlul IV capitolul I secțiunea 2 axa 2 din acest regulament, intitulat „Ameliorarea mediului și a spațiului rural”, privește măsurile axate pe utilizarea durabilă a terenurilor agricole grație „plăților pentru agromediu”.
- 32 În plus, din articolul 39 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat reiese că statele membre acordă ajutorul prevăzut la articolul 36 litera (a) punctul (iv) din acesta pe întreg teritoriul lor, în funcție de nevoile specifice. Plățile pentru agromediu se acordă agricultorilor care își asumă voluntar angajamente în favoarea agromediului.
- 33 Articolul 18 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 65/2011 prevede că ajutorul solicitat se reduce sau se refuză printre altele în cazul în care, pentru măsurile prevăzute la articolul 36 litera (a) punctul (iv) din Regulamentul nr. 1698/2005, nu sunt îndeplinite obligațiile și criteriile precum standardele obligatorii relevante, celelalte cerințe obligatorii relevante menționate la articolul 39 alineatul (3) din acest din urmă regulament și angajamentele care depășesc respectivele standarde și cerințe.
- 34 Rezultă de aici că nerespectarea angajamentelor asumate în favoarea agromediului determină reducerea sau refuzul plăților pentru agromediu.

- 35 În schimb, articolul 16 din Regulamentul nr. 65/2011 privește reducerile și excluderile referitoare la mărimea suprafețelor agricole. Trebuie amintit în această privință că, potrivit articolului 16 alineatul (2) din acest regulament, se consideră că suprafețele declarate de un beneficiar, pentru care acesta primește același quantum de ajutor în cadrul unei anumite măsuri pe suprafață, constituie o grupă de culturi. În temeiul articolului 16 alineatul (3) al doilea paragraf din regulamentul menționat, dacă suprafața declarată în cererea de ajutor este mai mare decât suprafața determinată pentru grupa de culturi respectivă, ajutorul se calculează pe baza suprafeței determinate pentru grupa de culturi în cauză. În temeiul articolului 16 alineatul (5) al treilea paragraf din același regulament, în cazul în care diferența dintre suprafața declarată în cererea de plată și suprafața determinată cu ocazia controlului efectuat la fața locului depășește 50 %, beneficiarul este exclus, de asemenea, de la primirea ajutorului până la această diferență.
- 36 În speță, din decizia de trimitere reiese că, din cauza unei cosiri premature, unul dintre criteriile de acordare a ajutorului pentru menținerea biodiversității pășunilor nu fusese respectat. Prin urmare, Serviciul de sprijin pentru mediul rural a considerat că condițiile de acordare a acestui ajutor nu fuseseră respectate pe ansamblul suprafeței declarate și că trebuia să se concluzioneze că diferența dintre suprafața declarată în cererea de plată și suprafața determinată cu ocazia controlului efectuat la fața locului era de 100 %. Astfel, acest serviciu a apreciat că suprafața declarată depășea suprafața determinată în procent de 100 %, ceea ce justifica, potrivit serviciului menționat, excluderea Plaukti de la beneficiul ajutorului în cauză.
- 37 Or, astfel cum arată instanța de trimitere, singura încălcare constatată de Serviciul de sprijin pentru mediul rural în perioada de referință este o cosire prematură, fără să se fi constatat nicio modificare a grupei de culturi. În aceste împrejurări, trebuie să se considere că faptul că Plaukti a cosit suprafața vizată înainte de data prevăzută în acest scop nu înseamnă totuși că grupa de culturi declarată a fost modificată astfel încât să justifice excluderea persoanei interesate de la primirea ajutorului, în temeiul articolului 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 65/2011.
- 38 Această interpretare a articolului 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 65/2011 este conformă cu obiectivul plăților pentru agromediu, care, astfel cum rezultă din considerentul (35) al Regulamentului nr. 1698/2005, ar trebui să continue să joace un rol primordial pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a zonelor rurale și pentru a satisface cererea crescândă a societății în ceea ce privește serviciile ecologice.
- 39 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare adresată că articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 65/2011 trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil în cazul în care solicitantul unui ajutor nu a respectat angajamentele agroecologice referitoare la condițiile de cosire, fără să se fi constatat nicio modificare a grupei de culturi în cauză.

Cu privire la a doua întrebare

- 40 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare adresată, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare formulată.

Cu privire la a treia întrebare

- 41 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolele 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009 coroborate cu articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale potrivit căreia una

și aceeași cerință poate constitui în același timp o cerință minimă în materie de bune condiții agricole și de mediu și o cerință care depășește aceste cerințe minime, și anume o condiție de acordare referitoare la plățile pentru agromediu.

- 42 Trebuie amintit mai întâi că, în temeiul articolului 4 din Regulamentul nr. 73/2009, agricultorii care primesc plăți directe trebuie să respecte anumite cerințe legale în materie de gestionare, precum și bunele condiții agricole și de mediu menționate la articolul 6 din acest regulament.
- 43 Acest din urmă articol impune statelor membre să se asigure că toate terenurile agricole sunt menținute în bune condiții agricole și de mediu. În această privință, statele membre trebuie să definească cerințele minime pentru bunele condiții agricole și de mediu în baza cadrului stabilit în anexa III la regulamentul menționat și nu definesc cerințe minime care să nu fie prevăzute în cadrul respectiv.
- 44 În conformitate cu articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005, plățile pentru agromediu privesc numai angajamentele care depășesc, printre altele, standardele obligatorii stabilite în conformitate cu articolele 4 și 5 din Regulamentul nr. 1782/2003 și cu anexele III și IV la acesta din urmă, reluate la articolele 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009 și în anexele II și III la acesta din urmă. Articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 urmărește astfel să garanteze că plățile în cauză nu sunt acordate decât pentru activități și practici care corespund unor obiective de mediu mai ambițioase decât standardele obligatorii, cum ar fi cerințele minime în materie de bune condiții agricole și de mediu.
- 45 În continuare, trebuie amintit că, astfel cum reiese din decizia de trimitere, punctul 38.3 din Decretul nr. 295 pune în aplicare, printre altele, cerințele referitoare la plățile pentru agromediu. Acest punct prevede în special că un candidat poate obține un ajutor pentru pășuni de mare valoare naturală în măsura în care aceste pășuni au fost cosite cel puțin o dată în perioada cuprinsă între 1 august și 15 septembrie.
- 46 Potrivit indicațiilor furnizate de instanța de trimitere, normele privind cosirea prevăzute în dreptul leton constituie în același timp cerințe minime și cerințe care depășesc cerințele minime, în conformitate cu articolele 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009.
- 47 Or, pe de o parte, angajamentele asumate în favoarea agromediului în temeiul articolului 39 din Regulamentul nr. 1698/2005 trebuie să depășească cerințele minime în materie de bune condiții agricole și de mediu descrise la articolele 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009. Pe de altă parte, astfel cum s-a amintit la punctul 43 din prezenta hotărâre, statele membre nu pot defini cerințe minime care nu sunt prevăzute în cadrul anexei III la acest din urmă regulament.
- 48 Astfel, în scopul aprecierii respectării cerințelor minime în materie de bune condiții agricole și de mediu prevăzute la articolele 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009, trebuie să se asigure că acestea au fost definite în mod valabil în baza cadrului stabilit în anexa III la acest regulament. Dacă aceasta este situația, nerespectarea unei astfel de cerințe poate conduce la reduceri în temeiul articolului 71 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1122/2009.
- 49 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la a treia întrebare adresată că articolele 4 și 6 din Regulamentul nr. 73/2009 coroborate cu articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale potrivit căreia una și aceeași cerință poate constitui în același timp o cerință minimă în materie de bune condiții agricole și de mediu și o cerință care depășește aceste cerințe minime, și anume o condiție de acordare referitoare la plățile pentru agromediu.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

- 1) **Articolul 16 alineatul (5) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 65/2011 al Comisiei din 27 ianuarie 2011 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a ecocondiționalității în cazul măsurilor de sprijin pentru dezvoltare rurală trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil în cazul în care solicitantul unui ajutor nu a respectat angajamentele agroecologice referitoare la condițiile de cosire, fără să se fi constatat nicio modificare a grupei de culturi în cauză.**
- 2) **Articolele 4 și 6 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, coroborate cu articolul 39 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale potrivit căreia una și aceeași cerință poate constitui în același timp o cerință minimă în materie de bune condiții agricole și de mediu și o cerință care depășește aceste cerințe minime, și anume o condiție de acordare referitoare la plățile pentru agromediu.**

Semnături